

HELLBERG-TUOMINEN

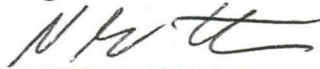
TURKU, KAERLA
E. Raike 2002

KM 33687

Benanalys 5.-6.6.2002 Niklas Söderholm

Benmaterial från två gravar (hauta 1 och hauta 2) har analyserats. Benen har redan i utgrävningsskedet och tillvaratagandet till stor del sorterats färdigt. Det vill säga armar, fötter, revben, ryggraden mm. har satts i skilda påsar. Detta har märkbart gjort analysarbetet lättare och snabbare att utföra. Förutom det två gravarna har benmaterial i fyra mindre påsar också analyserats. De mesta av detta materialet hör till individerna i de två gravarna.

Helsingfors 12.6.2002

Niklas Söderholm

Grav 1

Materialet från grav 1 består av ett nästan komplett skelett (se benlista och figur). Benen är generellt sett väl bevarade och i gott skick. Det finns en stor mängd skador på benen som uppstått i ett skede efter döden (postmortem). Speciellt skallen är skadad och på dess vänstra finns många färsk frakturer och den vänstra sidan är dessutom kraftigt intryckt. Underkäken är avbruten på mitten, mitt emellan de två första framtänderna. Även många av de långa rörbenen är skadade och bägge höftbenen är svårt skadade. Det har dock varit möjligt att göra bedömningar utgående från benmaterialet.

Individens kön har bedömts vara manligt. Detta resultat baserar sig på höftbenens och skallens morfologi. Resultatet bekräftas av mätningar på lårbenets bägge övre och nedre ändor.

Åldern för individens har bedömts vara 20-30 år. Detta resultat baserar på skelettets utvecklingsskede.

Individens längd beräknades vara $164 \text{ cm} \pm 5.0 \text{ cm}$. Detta resultat har erhållits genom att mäta det högra lårbenet och bägge överarmsbenen. Det resultat har beräknats med Antti Telkkäs formel från 1950, som baserar sig på ett finländskt material.

Även om benmaterialet delvis var skadat har det varit möjligt att lägga märke till några särdrag. Tänderna har skador på emaljen s.k. emalj hypoplasi. Detta fenomen beror oftast på att personen i fråga har lidit av någon sjukdom eller hunger under sin barndom, i det skede när de permanenta tänderna har utvecklats. Den vänstra övre andra kindtanden (M2) har angripits av karies. I bägge handleder har två handrotsben nästan växt samman med varandra. Detta borde inte på något sätt ha påverkat individens verksamhet.

Grav 2

Materialet från grav 2 består av ett nästan komplett skelett (se benlista och figur). Benen är generellt sett väl bevarade och i gott skick. Det finns en stor mängd skador på benen som uppstått i ett skede efter döden (postmortem). Speciellt skallen är skadad och den består av många fragment. Skalltaket är speciellt skadat och en stor del saknas. Underkäken är avbruten. Även många av de långa rörbenen är skadade och bägge höftbenen är svårt skadade, så även de flesta revbenen. Det har dock varit möjligt att göra bedömningar utgående från benmaterialet.

Individens kön har bedömts vara manligt. Detta resultat baserar sig på höftbenens morfologi. I detta fall ger skallen inte lika klara resultat som höftbenet. Enligt höftbenen är individen klart av manligt kön. Resultatet från skallen ger varken man eller kvinna utan faller in i kategorin obestämt kön. Detta beror delvis på att individen ifråga är ung och därför har alla könskaraktärer inte ännu utvecklats. Dessutom är skallen så pass skadad att alla karaktärer inte varit möjliga att bedöma.

Individens ålder har bedömts vara 15-20 år. Detta resultat har erhållits genom att undersöka skelettet och dess aktuella utvecklingsfas.

Individens kroppslängd har inte varit möjlig att beräkna, då lämpliga ben inte funnits.

Även om benmaterialet delvis var skadat har det varit möjligt att lägga märke till några särdrag. Bägge första kindtänder (M1) i underkäken har fallit bort före individens död. Karies angrepp har inte hittats på tänderna, som för övrigt är endast litet slitna. På många av tänderna förekommer tandsten. Korsbenet uppvisar så kallad spina bifida. Detta är ett fenomen där ryggmärgen inte är skyddad av den normala benkanalen, utan är frilagd. Detta fenomen behöver inte ha orsakat några men för individen ifråga.

TURKU, KAERLA
E. Raike 2002

Benlista Grav 1

Till skelettet hör följande delar:

- skalle (skadad) med tillhörande underkäke och tungben samt 31 tänder
- 7 halskotor
- 12 ryggkotor
- 5 ländkotor
- korsben
- svanskota
- 12 höger revben
- 12 vänster revben
- bröstben förutom svärdsspets
- bägge skulderblad
- bägge nyckelben
- bägge överarmsben
- bägge armbågsben
- bägge strålben
- 7 höger handrotsben
- 5 höger mellanhandsben
- 11 höger fingerben
- 8 vänster handrotsben
- 5 vänster mellanhandsben
- 14 vänster fingerben
- bägge höftben
- bägge lårben
- vänster knäskål
- bägge skenben
- bägge vadben
- 7 höger fotrotsben
- 5 höger mellanfotsben
- 1 höger tåben
- 2 vänster fotrotsben
- 3 vänster tåben

TURKU, KAERLA
E. Raike 2002

Benlista Grav 2

Till skelettet hör följande delar:

- skalle (skadad) med tillhörande underkäke och tungben samt 29 tänder
- 7 halskotor
- 12 ryggkotor
- 5 ländkotor
- korsben
- 12 höger revben
- 12 vänster revben
- bägge skulderblad
- bägge nyckelben
- bägge överarmsben
- bägge armbågsben
- bägge strålben
- 6 höger handrotsben
- 5 höger mellanhandsben
- 9 höger fingerben
- 8 vänster handrotsben
- 5 vänster mellanhandsben
- 9 vänster fingerben
- bägge höftben
- bägge lårben
- vänster knäskål
- bägge skenben
- bägge vadben
- 5 höger fotrotsben
- 1 höger mellanfotsben

Förutom det ovannämnda materialet har också fyra påsar med ben analyserats.

1. Turku, Kaerla 23.5.2002

486,5 NE-kulma

300,50

haudan täyttö 2 jalkopää

- vänster skenben (nedre del)
- vänster vadben (nedre del)
- 6 vänster fotrotsben
- 1 höger mellanfotsben
- 3 vänster mellanfotsben
- 2 tåben

Dessa ben passar samman med grav 2 eftersom motsvarande ben saknas hos den individen.

2. Turku, Kaerla 23.5.2002

486,50 NE-kulma

300,50

Hauta 2 jalkopää / haudan täyttö 2

- 1 vänster fotrotsben
- 2 höger fotrotsben
- 1 vänster mellanfotsben
- 3 höger mellanfotsben
- 3 finger- eller tåben

Dessa ben passar samman med grav 2 eftersom motsvarande ben saknas hos den individen, förutom ett fotrotsben (hälben/calcanus) som redan identifierats med skelettet i grav 2.

3. Turku, Kaerla 23.5.2002

x = 486,00

y = 300,50

Hauta 1, NE-luut, arkun sisäpuoli täyte

- 5 vänster fotrotsben
- 5 vänster mellanfotsben
- 6 tåben

Dessa ben passar samman med grav 1 eftersom motsvarande ben saknas hos den individen.

4. Turku, Kaerla 23.5.2002

x = 485,96

y = 300,27

Irtolöytö Kainon (H1) vierestä. Kuuluuko vainajaan?

- 1 obestämbart benfragment

TURKU, KAERLA
E. Raike 2002

Luulista Hauta 1

Luurangosta löytyi seuraavat osat:

- kallo (vaurioitunut), johon kuuluu alaleuka ja kieliluu sekä 31 hammasta
- 7 kaulanikamaa
- 12 rintanikamaa
- 5 lannenikamaa
- ristiluu
- häntäluu
- 12 oikeata kylkiluuta
- 12 vasenta kylkiluuta
- rintalasta ilman miekkalisäkettä
- molemmat lapaluut
- molemmat solisluut
- molemmat olkaluut
- molemmat varttinäluut
- molemmat kyynärluut
- 7 oikeata ranneluuta
- 5 oikeata kämmenluuta
- 11 oikeata sormenluuta
- 8 vasenta ranneluuta
- 5 vasenta kämmenluuta
- 14 vasenta sormenluuta
- molemmat lonkkaluut
- molemmat reisiluut
- vasen polvilumpio
- molemmat sääriluut
- molemmat pohjeluut
- 7 oikeata nilkanluuta
- 5 oikeata jalanpöydänluuta
- 1 oikea varpaanluu
- 2 vasenta nilkanluuta
- 3 vasenta varpaanluuta

TURKU, KAERLA
E. Raike 2002

Luulista Hauta 2

Luurangosta löytyi seuraavat osat:

- kallo (vaurioitunut), johon kuuluu alaleuka ja kieliluu sekä 29 hammasta
- 7 kaulanikamaa
- 12 rintanikamaa
- 5 lannenikamaa
- ristiluu
- 12 oikeata kylkiluuta
- 12 vasenta kylkiluuta
- molemmat lapaluut
- molemmat solisluut
- molemmat olkaluut
- molemmat varttinäluut
- molemmat kyynärluut
- 6 oikeata ranneluuta
- 5 oikeata kämmenluuta
- 9 oikeata sormenluuta
- 8 vasenta ranneluuta
- 5 vasenta kämmenluuta
- 9 vasenta sormenluuta
- molemmat lonkkaluut
- molemmat reisiluut
- vasen polvilumpio
- molemmat sääriluut
- molemmat pohjeluut
- 5 oikeata nilkanluuta
- 1 oikea jalanpöydänluu

